

# ضرورت همکاری منطقه‌ای برای دست یابی به صلح در افغانستان

رحیم حمیدی



قاجاق به این کشور می رود و این کشور با نرخ ارز و پایین آن را به دست می آورد. ایران در طرف دیگر، روابط خصمانه با کشورهای غرب داشت. برای سال های متمادی از سوی کشورهای غربی تحریم بود. افغانستان بازار سیاه برای این کشور بود تا بتواند اجناس خود را به فروش برساند و هم تجهیزات مورد نیاز خود را تأمین کند. در عین حال، این کشور نیز با گروه های شورشی روابط خود را حفظ نموده است از طریق این گروه ها بتواند از منافع خود دفاع کند. نمونه آن روابط این کشور با گروه طالبان برای مبارزه علیه داعش است. وقتی این کشور از دو گزینه حکومت و گروه طالبان گزینه دوم را بر می گزیند نشان می دهد که این کشور نیز منافع خود را در نامتی و بی ثباتی در افغانستان می بیند.

کشورهای عربی نیز تا هنوز کمک های مالی خود را به گروه های شورشی قطع نموده است. این کشورها همچنان بر این باور است که مردم افغانستان علیه نیروهای بین المللی جهاد می کند. در واقع، کشورهای حوزه خلیج از سال های نخست تا کنون تجهیزات گروه های شورشی را تأمین نموده است. بخش از تجهیزات با کمک این کشورها و پاکستان تأمین شده است و بخش از تجهیزات گروه های شورشی با پول تریاک از این کشورها خریداری شده است.

با توجه به آن گفته شد ثبات و امنیت و دست یابی به صلح پایدار بدون همکاری کشورهای منطقه به خصوص پاکستان، هند، ایران و چین و کشورهای حوزه خلیج امکان پذیر نیست. پاکستان و هند باید به توافق برسند که دامنه تنش خود را به افغانستان نکنند. ایران و چین نباید به دنبال بازار سیاه و منابع قاجاق ارزان باشد. کشورهای حوزه خلیج نیز در بی مسئله جهاد نباید. تغییر رویکرد این کشورها و همکاری شان در مسئله افغانستان در نهایت منجر به یک افغانستان با ثبات، امنیت خواهد شد. با این حال، بخش مهم از مسئله بر می گردد به سیاست خارجی کشور در تغییر رویکرد این کشورها نسبت به افغانستان.

اسلام آباد باشد و در مواقع خطر پاکستان بتواند از خاک افغانستان به عنوان عقبه استراتژیک استفاده نماید. هند نیز در صدد آن است تا با گسترش نفوذ خود در افغانستان پاکستان را محاصره نماید. در این میان اما، سیاست خارجی ما همواره بی ثبات بوده است. سیاست خارجی قادر نشده است رویکرد دو کشور در قبال افغانستان را تغییر دهد. نه تنها قادر به تغییر سیاست دو کشور نشده است بلکه حتی قادر به رفع نگرانی پاکستان نیز نشده است. سیاست خارجی کشور بیشتر محرک کننده پاکستان و دیگر کشورهای منطقه بوده است.

از جانب دیگر، کشورهای هاندن ایران و چین نیز رویکرد مثبت در قبال افغانستان امن و با ثبات ندارد. چین به عنوان یک کشور قدرتمند اقتصادی همواره از افغانستان ناامن سود جسته است. این کشور به دنبال منابع طبیعی ارزان بوده است. افغانستان ناامن را منابع سرشار تا این جای کار خوب توانسته است به این نیازمندی چین پاسخگو باشد. زیرا، با گسترش ناامنی منابع کشور به شکل

است. این تنش باعث شده است که این دو کشور جنگ نیابتی خود را در افغانستان دنبال نماید. این یک واقعیت است که تنش دو کشور بر اوضاع افغانستان تأثیر می گذارد. ممکن است مقامات حکومت کابل و جامعه جهانی به آن اهمیت آن چنانی ندهد اما، این یک مسئله انکارناپذیر است. رئیس جمهور جنگ افغانستان را تحمیلی و از سوی کشورهای همسایه افغانستان می داند. اما به معضل کشمیر میان هند و پاکستان و تأثیر آن بر اوضاع افغانستان اشاره نموده است. بنابراین، بهبود وضعیت افغانستان ضرورت به آن دارد که هند و پاکستان تنش های خود را به خاک افغانستان نکشاند و در زمینه صلح و ثبات در افغانستان همکاری نماید.

سوم: بی ثباتی سیاست خارجی افغانستان؛ از زمان شکل گیری پاکستان تا کنون هند و پاکستان سه بار وارد جنگ تمام عیار و مسلحانه شده اند. این دشمنی و روابط خصمانه پاکستان ناامن را تهدید کرده است تا برای خود حیات خلوت تعریف نماید. پاکستان در صدد آن است تا در کابل حکومت وجود داشته باشد که همسو با

پس از سقوط امارت اسلامی طالبان یک اجاع بین المللی و تا حدودی منطقه ای در مورد افغانستان شکل گرفت. کشورهای بین الملل و کشورهای منطقه متعدد به همکاری در بازسازی افغانستان و مبارزه با تروریسم شد. با این حال، در سال های بعد بسیاری از کشورها بازی دوگانه را در پیش گرفتند. آنچه باعث شد که کشورهای منطقه بازی دوگانه را در پیش گیرند چند مسئله بود.

اول: مهمترین مسئله فقدان استراتژی دراز مدت ایالات متحده آمریکا در افغانستان بود. بعد از گذشت چند سال، کشورهای منطقه به این باور رسیدند که ایالات متحده آمریکا حضور طولانی مدت در افغانستان نخواهد داشت. همین مسئله باعث شد که این کشورها روابط خود را با گروه های شورشی حفظ کند و به این گروه ها پناه، تجهیزات و امکانات جنگی بدهد تا علیه نیروهای امنیتی کشور بجنگد. دوم: تنش های که میان کشورهای منطقه وجود داشت لاینحل باقی ماند. به عنوان مثال: تنش میان هند و پاکستان بر سر مسئله کشمیر همچنان پابرجا باقی مانده

ثبات سیاسی و اقتصادی، دست یابی به صلح، توسعه اجتماعی و فرهنگی و قدرتمند شدن دولت در افغانستان ضرورت جدی به همکاری منطقه ای دارد. افغانستان در چند دهه گذشته میدان بازی و رقابت کشورها بوده است. به دیگر سخن، افغانستان میدان جنگ نیابتی کشورهای منطقه بوده است. از این جهت، بدون همکاری کشورهای بین المللی و منطقه ای در افغانستان امکان رسیدن به صلح، ثبات سیاسی و اقتصادی، توسعه اجتماعی و فرهنگی و قدرتمند نمودن دولت امکان پذیر نیست.

استفغال افغانستان توسط قشون سرخ شوروی منجر به تحریک محافظه کاران در افغانستان شد. محافظه کاران با نیروهای حکومت کمونیستی و قشون سرخ شوروی وارد منازعه و خشونت مسلحانه شدند. خشونت و جنگ آذغان کشورهای مختلف را به خود جلب کرد. آمریکا به عنوان یک قطب قدرت جهانی کمک های مالی و تسلیحاتی خود را از طریق پاکستان به مجاهدین رساند. عربستان سعودی، ایران و پاکستان نیز سهم قابل توجه در جنگ مردم افغانستان با قشون سرخ شوروی گرفت. هر یک از این کشورها به گروه های جهادی در افغانستان کمک مالی و تسلیحاتی می نمود. کمک های کشورهای منطقه و آمریکای قربانی های مردم باعث شکست قشون سرخ شوروی شد. در نهایت، قشون سرخ شوروی تصمیم خروج از افغانستان را گرفت.

در فدرای خروج نیروهای شوروی از افغانستان بازی های کشورهای منطقه شروع شد. پاکستان در صدد آن بود تا یک پشتون زقیم و حاکم سیاسی باشد تا بتواند از منافع این کشور حمایت کند. در جانب مقابل هند و ایران و کشورهای حمایت از تاجیک ها بود. رویکرد متفاوت کشورهای منطقه در قبال افغانستان منجر به جنگ داخلی شدید شد. این جنگ ها تا سقوط امارت اسلامی طالبان به شکل خشونت آمیز آن و به صورت علنی ادامه داشت.

## سرمقاله

### مهاجرت؛ پیش شرط جدید کمک های جامعه جهانی

محمد رضا هویدا

دولتمردان افغانستان در کنفرانس بروکسل با آمادگی کامل حضور یافتند. آنچه افغانستان می خواهد بسیار واضح و مشخص است: افغانستان نیازمند کمک و حمایت جامعه جهانی برای مدت نامحدودی است. افغانستان در تمامی عرصه ها نیازمند کمک است. خزانه دولت افغانستان باید از طریق کمک های خارجی پر شود تا دولت بتواند به حیات خود ادامه دهد، هزینه سرسام آور جنگ با تروریسم و گروه های مسلح مختلف نیز باید از طریق کمک های خارجی تأمین شود. در کل آنچه افغانستان نیاز دارد متکی به کمک های خارجی است. دولت افغانستان اکنون بعد از سیزده سال تجربه خوبی برای مذاکره و اتمام کشورهای جهان پیدا کرده است تا بتواند کمک های خارجی را جذب کند و همین طور گزارش منظمی به این کشورها ارایه کند تا اتمام آنها را نیز حاصل نماید. خواست دولت افغانستان را در دو نکته می توان خلاصه کرد: اول حمایت از دولت افغانستان در تمامی زمینه ها، و دوم ارایه کمک های اقتصادی و تأمین بودجه دولت افغانستان در تمامی زمینه ها به شمول جبهات جنگ.

جامعه جهانی نیز در قبال کمک به افغانستان، شرایط مشخصی داشته است. عمده ترین شرایطی که جامعه جهانی برای ارایه کمک ها به افغانستان داشته، مبارزه با فساد اداری، تأمین حقوق بشتر، حقوق زنان و اطفال و مبارزه با موارد مخدر بوده است. در طول این سالها عمده ترین تأکید جامعه جهانی بر مبارزه با فساد اداری در کشوری بوده که در صدر فهرست کشورهای فاسد جهان قرار دارد.

اما امسال موضوع دیگری نیز بر خواسته ها و موضوعات قابل مذاکره کشورهای اروپایی، برای ارایه کمک هایشان به افغانستان اضافه شده است. مهاجرین جدیدترین شرط ارایه کمک ها به افغانستان است. بحران مهاجرت در اروپا به یکی از مهمترین موضوعات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی این قاره بدل شده است. حکومت های زیادی در خطر از دست دادن محبوبیت شان قرار دارند. همان گونه که آمارها از افت محبوبیت حزب خانم مرکل در آلمان دارد. در عین حال که این کشورها با خطر افزایش تمایلات نژادپرستانه مواجه هستند، مشکلات اقتصادی نیز نقش اساسی در گسترش دید منفی علیه مهاجرین دارد. هیچ روزنه امیدی نیز برای پایان یافتن بحران مهاجرین در اروپا پیدا نمی شود. با آنکه مهاجرت از راه ترکیه کاهش یافته اما دریای مدیترانه در این روزها شاهد موج عظیم مهاجرت به سوی اروپا هست. کشورهای مبدا نظیر افغانستان، سوریه، لیبیا و... نیز غرق در بحران جنگ و ناامنی هستند و امیدی به پایان جنگ در این کشورها دیده نمی شود.

وابسته ساختن کمک های کشورهای اروپایی به موضوع مهاجرین و شرط پذیرش مهاجران رد شده از سوی کشورهای اروپایی، برای افغانستان به یک بحران بزرگ بدل خواهد شد. افغانستان کشوری است که در حال حاضر میلیونها مهاجر یا جابجا شده داخلی دارد و میلیونها شهروند آن به کشورهای دور و نزدیک جهان مهاجر شده اند. روند افزایش مهاجر نیز نه به هیچ صورت در حال کاهش نیست. جنگ، ناامنی و فقر و مشکلات اقتصادی بر میزان مهاجرین خواهد افزود. هر چند دولت افغانستان نیاز به پول دارد و باید پول مورد نیاز خود را از منابع خارجی پیدا کند اما، قبول تبعات برگشت مهاجران به افغانستان نیز برای کشور سخت تمام خواهد شد. دولت افغانستان به هیچ صورت کارنامه ای درخشان و قابل قبولی در مورد بحران مهاجرت و عودت مهاجران نداشته و ندارد. از تمامی وعده هایی که به مهاجران داده شده تنها چیزی که به مهاجرین رسیده، پول اندکی است که از طریق سازمان بین المللی مهاجرت به آنها داده شده است. دولت افغانستان هیچ برنامه و استراتژی مشخصی برای پذیرش مهاجران نیز ندارد. در حالی که روزانه هزاران مهاجر از کشورهای همسایه افغانستان عودت می کنند، و دولت تنها نظاره گر این مسئله است و نه کاری برای تأمین امنیت آنها می تواند و نه راهی برای اشتغال، تعلیم و تربیه، تحصیل... آنها در پیش رو دارد، معامله بر سر مسئله مهاجرین با کشورهای اروپایی تبعات غیر قابل پیش بینی برای دولت افغانستان خواهد داشت.

## اتحادی اجباری در پشتیبانی از کلیتون

جان آر. مکارتر / ترجمه: آریا نوری / قسمت اول



است دریافت کرد. شرایط ایجاب می کرد او از سیاست های این شرکت ( به خصوص پرداخت حقوق های پائین به کارمندان) انتقاد نکند. با این وجود بزرگ کردن کودک با حقوقی معادل ۱۹۴۲۷ دالر در سال (حقوق فعلی یک صندوقدار والمارت) کار آسانی نیست. بی ترو، نوسبند، در بازگشت از سفری به جنوب ایالات متحده در سال های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۴. گفت «برخی مناطق آرکانزاس در نظر مثل شهرهای زیمباوه آمده است. شهرهای محاصره شده که توجهی به آن ها نمی شود.» (۲) او خانواده ی کلیتون را متهم کرده که توجه بیشتری به حفظ جان فیل ها در افریقا ننشانی دهند تا باری رساندن به سیاه بوستان فقیر آمریکا.

از روزهای آغازین اولین دوره ی ریاست جمهوری اش، رئیس جمهور دمکرات (بیل کلیتون) که در نظر داشت روند اختصاص بودجه به کمپین های انتخاباتی را آسان تر کند (این کار تا آن زمان وابستگی بیش از اندازه ای به سنسندیکاهای بزرگ صنعتی داشت)، حزبی را کم کم به جناح راست سوق داد. برای نیل به این منظور، بیل کلیتون تمام توان خود را برای تصویب قانون تجارت آزاد آمریکای شمالی گذاشت. قانونی که رای دهندگان دمکرات به همان اندازه از آن نفرت دارند که غول های صنعتی به آن علاقه. خانم کلیتون هیچوقت مخالفی با تصویب این قانون از خود نشان نداده است. حتی بیست و نهم سپتامبر ۱۹۹۲، در کنار شوهرش در جلسه ای در هتل شراتون شرکت کرد، جلسه ای که در طول آن همسرش از تصویب قانونی جدید توسط جرج بوش حمایت کند. پس از آن هم در اتخاذ استراتژی جدیدی برای راضی کردن رای دهندگان ناراضی، شرکت کرد. توماس رید، در این مورد می گوید: «هدف آن ها راضی کردن نمایندگان ناراضی، یکی پس از دیگری است، به هر طریقی می ممکن». آقای نید عضو سابق دفتر هیلاری کلیتون است. (۳)

نوامبر ۱۹۹۲. قانون تجارت آزاد آمریکای شمالی، به لطف حمایت گینگریج (Newton Gingrich) که در آن زمان مرد شماره ی دوی مجلس نمایندگان آمریکا بود، به تصویب رسید. بانوی اول ایالات متحده که از این مسئله خشنود بود در ششم مارس ۱۹۹۶، در این مورد گفت: «من فکر می کنم این قانون کارایی خود را نشان داده است.» آقای کلیتون که به واسطه ی تصویب این قانون توان بیشتری به دست آورده بود، کم کم به سمت درهم یاشاندن اصول دولت-رفاه که از سال ۱۹۳۰ توسط فرانکلین روزولت بنا شده بود، روی آورد.

جریان سخنرانی ای در پانزدهم مه ۲۰۱۶ گفت: بیل جان تازه ای به اقتصاد کشورمان خواهد داد، چرا که خیلی خوب می داند چطور باید این کار را انجام دهد. افشاگری نشریه ی نیویورک تایمز، اعضای این سازمان خبریه توانسته اند با لابی گری و تلاش زیاد، پولی که قرار بود برای مبارزه با ایدز به رواندا فرستاده شود را خرج دوره های آموزشی خودشان بکنند.

در این میان اشاره به رابطه ی نزدیک خانم کلیتون با وال استریت هم خالی از لطف نخواهد بود. وال استریت هم روی کمپین انتخاباتی وی و هم روی سازمان خیرخواهانه ی کلیتون ها سرمایه گذاری کرده اند. حتی دونالد ترامپ هم به سازمان کلیتون ها کمک مالی کرده است. مبلغی بیش از صد هزار دالر در سال ۲۰۰۹. باید اینطور گفت که نامزد جمهوری خواهان مدت ها روابطی گرم با کلیتون ها داشته و حتی سال ۲۰۰۵ آن ها را برای ازدواج سوشی دعوت کرده بود. در کلیسا بیل و هیلاری در ردیف اول نشسته و لیخندی بسیار گرم بر لب داشتند. هردوی آن ها هم لحظات بسیار خوشی را سپری کرده بودند. این یکی از راه های سرگرمی خانم کلیتون است.

رای دادن به او یعنی رای دادن به زوجی که هرکدام مشاور نزدیک دیگرست. وانگهی خانم کلیتون از هم الان هم حرفش را زده است. در صورت انتخاب مجدد، این همسرش خواهد بود که کنترل اقتصاد کشور را به دست خواهد گرفت. وی در

مسئله نگاه کند: «بگذارید توضیح را با طرح این سوال آغاز کنم: می توانید به من بگویید هیلاری کلیتون برای سرگرم شدن چه کاری انجام می دهد؟» یکی از دلایلی که بانوی اول سابق نمی تواند رای دهندگان را به سمت خود جلب کند، رفتارش است. او کاملاً جذب کارش شده و شور و نشاط لازمه ی زندگی را ندارد. «مردم او را مثل یک آدم خشک پرکار می بینند و این برایشان خوشایند نیست همین امر نیز وی را با آداب زندگی در عصر شبکه های اجتماعی که به زندگی خصوصی و آسیب پذیری ارج می دهند، ناهماهنگ کرده است.»

چنین تعبیری، آن هم از سوی یک مقاله نویس نزدیک به جمهوری خواهان، در وهله ی اول عجیب به نظر می رسد. ولی موجهی که علیه آقای ترامپ راه افتاده به اندازه ای قوی است که اتحادیایی غیر متعارف را شکل داده است. با مطالعه ی سرمقاله ی بروکس، می توان چنین برداشت کرد که هیلاری کلیتون به نوعی از زندگی سیاسی آمریکا کنار رفته. این در حالیکه او به ترتیب بانوی اول، سناتور و وزیر امور خارجه ی کشورش بوده است. آیا بروکس حمایت خانم کلیتون از هجوم کشورش به عراق در سال ۲۰۰۳، برگزاری کنفرانس های مختلف با همکاری بانک گولدمن و ساکس و دریافت ۲۲۵ هزار دالر به ازای هر کنفرانس، حمایت جدی از توافق تجارت آزاد بین آمریکا و اروپا و در نهایت پشتیبانی وی از کنار زدن رهبر لیبی را از یاد برده است؟ همه ی این ها به کنار، چه چیزی می توان در مورد سو استفاده از موقعیت دولتی در همکاری وی

پیروزی هیلاری کلیتون در انتخابات درون حزبی دموکرات ها نمی تواند عدم محبوبیت وی را پاک کند. رای دهندگان مترقی همچنان وی را به دلیل نزدیکی با وال استریت مورد شماتت قرار می دهند ولی راه دیگری جز رای دادن به او ندارند! حتی به بهای همراهی با محافظ مالی آنها کلیتون را به دونالد ترامپ غیرقابل کنترل ترجیح می دهند.

دیوید بروکس، سرمقاله نویس محافظه کار نیویورک تایمز، بیست و چهارم می ۲۰۱۶، در مقاله ای این سوال را مطرح کرد: «چرا میزان محبوبیت هیلاری کلیتون تا این اندازه پایین است؟» این سرمقاله نویس بیشتر از آنکه به دنبال دلایلی سیاسی باشد، سعی کرده از دیدی روانشناسانه به

بدون شرح

کارتون روز



بنیان گذار: دکتر حسین یاسا  
مدیر مسول: محمد رضا هویدا  
سردبیر: حفیظ الله زکی  
کاریکاتورست: خالق علی زاده  
دبیران: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری  
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان  
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳

روزنامه افغانستان ما از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.  
هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد.  
مقالات وارده بازگردانده نمی شود.  
مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

www.dailyafghanistan.com  
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com